Zaterdag 29 Januari 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang, No. 4118

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 2.00 per maand [Aruba ƒ 2.50] bij vooruitbetaling
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Berlijn gaat eraan!

Hedenmorgen meer dan 800 bommenwerpers boven Frankfurt.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN ALGIERS.

„**Te water:** Eenheden van de Koninklijke Marine bleven krachtig steun bieden aan het 5e leger in de sector van Anzio. Gedurende de dag bracht een hevig en accuraat bombardement van Zijner Majesteits schepen de Duitse batterijen tot zwijgen en werden pogingen om vijandelijke troepen te voeren over de wegen, verijdeld. Aan de vervoermiddelen werden grote verliezen toegebracht.

Te land: Er zijn verdere plaatselijke vorderingen gemaakt in het gebied ten Noorden van Cassino tegen een zeer krachtig verzet en herhaaldelijke vijandelijke tegenaanvallen. De Geallieerde strijdkrachten in het gebied van Anzio drongen verder het land in en versterkten hun stellingen.

In de lucht: Gisteren werden de vliegvelden te Aviano en de rangeerterreinen te Verona en Ferrara aangevallen door geëscorteerde zware bommenwerpers. De doelen werden goed gedekt door bominslagen. Middelzware bommenwerpers troffen de spoorbruggen en rangeerterreinen te Orvieto, Orte en Terni. Gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers ondernhieden offensieve patrouillevluchten boven het strandhoofd en boven de vijandelijke bevoorradingslijnen ten Zuiden van Rome. In de nacht van 27 op 28 Januari werd Arezzo aangevallen door nachtbommenwerpers. 36 Vijandelijke vliegtuigen werden vernield. 5 Onzer toestellen worden vermist. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde meer dan 1500 enkelvluchten uit" (Algiers, (AP) 29.).

DE VORDERING IN ITALIË.

De Geallieerde strijdkrachten ten Zuiden van Rome hebben nieuwe winsten gemaakt met de uitbreiding van hun strandhoofd. Zij namen een brug op 20 kilometer ten Noorden van Anzio en 5 kilometer voorbij Carroceto waar de Britten Donderdag een Duitse strijdmacht versloegen. De Duitsers deden weer hevige luchtaanvallen op de scheepvaart, maar zij leden hevige verliezen tegen de Geallieerde luchtmacht. Volgens de Duitse radio worden de troepen en motorvoertuigen, welke aan land gezet worden voortdurend door duikbommenwerpers bestookt.

Volgens de radio van Algiers hebben de Canadese afdelingen van het 8e leger enige vordering gemaakt in de buurt van Orsogna op ongeveer 16 kilometer het land in van de haven Ortona aan de Adriatische Zee. Radio-Parijs beweerde gisteravond, dat volgens militaire kringen een nieuwe Geallieerde landing in Italië verwacht wordt. Men zeide, dat een grotere Geallieerde vlootactiviteit is waargenomen en verder werd gezegd: „Behalve de 5e en 8e legers wordt verwacht, dat nog een ander leger aan de strijd in Italië zal deelnemen" (Algiers, (AP) 29.1).

HET RUSSISCH OFFENSIEF.

De troepen van Generaal Kyril A. Meretskovs Volkhov-leger drongen voort in de richting van de spoorlijn van Leningrad naar Warszawa, de enige spoorlijn, welke nog open is voor de Duitse strijdkrachten ten Zuiden van Leningrad om te ontsnappen.

Want reeds is de belangrijke spoorlijn tussen Leningrad en Vitebsk doorgesneden ten Westen van het Ilmenmeer en ook is de secondaire spoorlijn tussen Leningrad en Moskou van den vijand gezuiverd met uitzondering van een kleine zone. De opruimingsoperaties van Meretskov langs de Moskou-Leningrad spoorlijn vonden haar hoogtepunt in de verovering van Lyubän en vier andere stations aan deze lijn. Dit werd door Stalin in een speciale dagorder bekend gemaakt. Moskou zeide, dat de volledige bezetting van de spoorlijn elk uur verwacht wordt na de inneming van Tsjudovo, het laatste station dat in Duitse handen bleef op 120 kilometer ten Zuid-Oosten van Leningrad.

Stalin zeide, dat het Duitse garnizoen te Tjudovo „omsingeld is en wordt uitgeroeid".

Generaal Leonid A. Govorovs Leningrad-leger drong intussen verder naar het Oosten en Westen en kwam reeds binnen 55 kilometer afstand van de Estlandse grens, volgens het Russisch communiqué. Ook verspreidden de troepen zich ten Zuiden van Volosovo en Krasnogvardeisk en veroverden zij de steden Repolka en Kobrina. De laatste genoemde stad is een verdedigingspunt op 20 kilometer ten Zuiden van Krasnogvardeisk aan de spoorlijn naar Pskov en Warszawa.

Meretskovs linkervleugel sneed de spoorlijn van Leningrad naar Vitebsk op ten minste twee plaatsen door tussen de knooppunten Bateskaya en Dno, volgens het bulletin van Moskou. De Duitse strijdkrachten, die liggen binnen een halve boog van het Rode leger hebben nog een spoorlijn om weg te komen: die van Leningrad via Pskov naar Warszawa. De speerpunten van Meretskovs leger stormen vooruit om ook die laatste opening zo spoedig mogelijk te stoppen (Londen, (AP) 29.1).

TURKIJE GEEFT RAAD.

Nikolai Balabanoff, de Bulgaarse Gezant in Turkije, is naar Sofia vertrokken en de Bulgaarse consulaire vertegenwoordiger in Istanbul liet doorschemeren, dat de Gezant een boodschap brengt naar zijn regering. Deze boodschap van de Turken zou er bij de Bulgaren op aandringen uit de oorlog te treden (Istanbul, (AP) 29.1).

GROTE AANVAL OP BERLIJN.

Als volgt luidt een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart:

„In de afgelopen nacht bevonden vliegtuigen van het Bommenwerperscommando zich in zeer grote sterkte boven Duitsland. Berlijn was wederom het hoofddoel.

Het bombardement was goed geconcentreerd en in grote gebieden werden branden waargenomen. Andere vliegtuigen bombardeerden doelen in het Noord-Westen van Duitsland. Ook werden uitgebreide krijgsverrichtingen voor het leggen van mijnen voltooid. Indringer-vliegtuigen, waarvan 3 vermist worden, opereerden boven vijandelijke bases. Zij vernielden 2 vijandelijke vliegtuigen. 47 Onzer bommenwerpers worden vermist" (Londen, (AP) 29.1).

De aanval van de afgelopen nacht op Berlijn was de 13e grote klap, welke binnen twee maanden tijds aan deze stad is toegebracht. Er gingen 47 bommenwerpers verloren, wat wel meer is dan binnen deze twee maanden geofferd werd, maar toch minder is dan wat soms bij vroegere aanvallen niet terugkeerde. Honderden tonnen aan bommen stortten neer op de stad, welke op talrijke plaatsen reeds in lichterlaaie stond als gevolg van de aanval van Donderdagnacht, toen 1500 ton geworpen werd. De nazies gaven „zeer grote schade" toe als gevolg van de laatste aanval. Zweden meldde, dat de vrouwen en kinderen uit de stad stromen en dat de algehele ontruiming overwogen wordt (Londen, (AP) 29.1).

AANVAL OP FRANKFURT.

In Londen wordt officieel bekend gemaakt, dat veel meer dan 800 Noordamerikaanse zware bommenwerpers onder escorte van gevechtsvliegtuigen, heden industriële doelen in Frankfurt hebben aangevallen (Londen, (AP) 29.1)

NIEUWE RAFFINADERIJ IN VENEZUELA.

„New York Times" bericht, dat de Standard Oil Company van New Jersey bekend heeft gemaakt, dat een groep technici naar Venezuela wordt uitgezonden om een onderzoek in te stellen, op de plaats, die men bestemd heeft voor het bouwen van een raffinaderij met een dagelijkse capaciteit van 40.000 vaten. De kosten worden geschat tussen 6 en 10 millioen dollar. Het blad deelt verder mede, dat de tegemoetkomingen bij het bouwen van raffinaderijen door de nieuwe Venezolaanse petroleumwet, niet meer uitsluitend toepasselijk zijn na de oorlog, maar dat zo staal en ander materiaal beschikbaar zijn, de bouw der raffinaderij niet uitgesteld behoeft te worden. Standard Oil Company heeft reeds twee raffinaderijen in Venezuela met een totale capaciteit van 46.000 vaten per dag.

AANBOD VAN HET RODE KRUIS.

Een uitzending van DNB zeide, dat volgens berichten uit Génève het Rode Kruis Comité de bedoeling heeft bekend gemaakt aan de Noordamerikaanse en Japanse regeringen om speciale delegaties naar de Verenigde Staten en Japan te zenden om te bemiddelen ten behoeve van de krijgsgevangenen van beide landen, mits de betrokken regeringen daaraan hun goekeuring verlenen (Londen, (AP) 29.1).

Het nieuws van vandaag.

Berlijn moet er nu wel aan gaan. Voor de tweede achtereenvolgende nacht heeft het Britse Bommenwerperscommando een „zeer hevige aanval" op de Duitse hoofdstad gedaan en ook het Duitse communiqué geeft toe, dat zeer grote schade in de stad is aangericht. Stockholm meldt weer de algehele ontruiming van Berlijn en alles duidt erop, dat de grote stad thans kan worden afgeschreven als belangrijk centrum van de Duitse oorlogsinspanning. Hedenmorgen was Frankfurt aan de beurt. Het waren de Noordamerikaanse zware bommenwerpers — meer dan 800 in getal — die deze aanval deden onder geleide van gevechtsvliegtuigen. En intussen worden de aanvallen op de Franse invasiekust voortdurend voortgezet.

De Luftwaffe heeft ook ernstig te lijden boven het Russische front en in het Middellandse Zeegebied. Wat de Duitsers beschikbaar hebben werpen zij evenwel tegen het Geallieerde strandhoofd ten Zuiden van Rome en de Geallieerde scheepvaart voor de kust bij Anzio. Op het land worden de stellingen nog versterkt en de positie secuur gemaakt in afwachting van de onvermijdelijke Duitse tegenaanvallen. De vloot is tot nu toe in staat geweest de troepenbewegingen op de wegen, die uit het Zuiden leiden, practisch onmogelijk te maken. Gisteren werden vele vijandelijke voertuigen vernield.

Stalin maakte in een dagorder de verovering van Lyuban en Tosno aan het Leningradfront bekend. Tevens werd gemeld, dat het Duitse garnizoen in de stad Tsjudovo omsingeld is en wordt uitgeroeid. De nazies hebben nu nog maar de spoorlijn, welke van Leningrad om Pskov naar Warszawa leidt om te ontsnappen. De spoorlijn, welke ten Noorden van het Peipusmeer naar Estland leidt, werd reeds doorgesneden en bovendien hebben oorlogsschepen van de Russische Baltische Zeevloot de weg naar de havenstad Narva onder vuur.

In de Verenigde Staten is een golf van verontwaardiging ontstaan over de Japanse wreedheden tegen Noordamerikaanse krijgsgevangenen. De haat is zelfs zó hoog opgezweept ,dat sommigen reeds een waarschuwende stem hebben laten horen. Het Internationale Rode Kruis te Génève heeft nu aan de Verenigde Staten en Japan voorgesteld vertegenwoordigers te zenden voor het inspecteren der gevangenenkampen.

Over de strijd in de Stille Oceaan kan gemeld worden, dat het eiland Nauru aan een nieuwe luchtaanval door Noordamerikaanse bommenwerpers is onderworpen.

Roosevelt verjaart morgen.

Hij is de hoop van elke geknechte of bedreigde natie.

62 Jaar is morgen de man, die nu in het laatste jaar van zijn derde periode als President der Verenigde Staten van Noord-Amerika zijn land dient. Het is de enige man in de Noordamerikaanse geschiedenis, die driemaal achtereen tot President werd gekozen en waarschijnlijk het nooit meer te breken record zal slaan door viermaal dit hoge ambt in de grote democratische republiek te hebben bekleed.

Dit ware reeds voldoende om hem te maken tot een der meest uitstekende figuren, welke de wereld ooit gekend heeft, afgezien nog van de belangrijke diensten, welke hij reeds aan de mensheid heeft bewezen en nog zal bewijzen.

Is het wonder, dat talrijk velen hem in hun hart gedenken en dat morgen vele gebeden ten hemel zullen worden opgezonden, opdat hij nog lang behouden blijve voor de wereld.

Ook wij, Nederlanders,eren dezen groten man, uit wiens naam reeds blijkt dat hij van Nederlandse afkomst is. Hij is het symbool van de zaak, waarvoor wij strijden. Want Franklin Delano Roosevelt was het eerste democratische staatshoofd, dat zonder er aan te twijfelen wist, dat een Hitler-régime oorlog betekende. Hij zag steeds de werkelijkheid onder de ogen en als ijveraar voor de vrijheid van volken poogde hij reeds lang geleden het besef in de wereld wakker te roepen, dat het naziedom het grootste gevaar voor de mensheid vormde.

Thans is de hoop van alle geknechte of bedreigde naties op hem gevestigd, niet alleen omdat het winnen van deze strijd tegen de verdrukking grotendeels aan hem te danken zal zijn, maar ook omdat men hoopt, dat bij het bereiken van de vredestijd zijn vier vrijheden de grondslag zullen vormen voor het opbouwen van een nieuwe wereldgemeenschap.

Roosevelt is een man, die in zijn particuliere leven een ramp te boven is gekomen en volledig overwonnen heeft. Dit is ongetwijfeld voor hem van groot belang. Hij weet, dat hij kan overwinnen en hij weet ook dat men in de allereerste plaats een geestelijke overwinning moet behalen. Men kan niet iets overwinnen door te weigeren het onder de ogen te zien, doch slechts door het in zijn naakte waarheid te aanschouwen.

Dan vindt men de kracht een ramp te boven te komen. Het is deze kracht, die hem ook nu bezielt in de grootste ramp aller tijden en die hem ook nu weer zal doen overwinnen.

AANVAL OP NAURU.

De radio van Tokio deelde mede, dat 6 Noordamerikaanse bommenwerpers het eiland Nauru ten Westen van de Gilbert-eilanden gisteren hebben aangevallen. De bommenwerpers zouden verdreven zijn door het afweervuur en er zou geen schade aan de Japanse stellingen zijn aangericht (New York, (AP) 29.1).

VERONTWAARDIGING IN DE V.S.

De hoop, dat een voortdurende publiciteit de Japanse oorlogsleiders ertoe zal leiden een einde te maken aan het martelen en doden der hulpeloze Noordamerikaanse krijgsgevangenen, werd in hoge regeringskringen getemperd door de vrees, dat dit juist het tegenovergestelde resultaat zal hebben. Welke reden ook achter de bekendmaking schuilt, zijn de autoriteiten het erover eens, dat geen enkele bekendmaking tot nu toe het Noordamerikaanse volk woedend gemaakt heeft en zulk een bittere vastberadenheid tot wraak verwekt heeft sedert het bericht van twee jaren geleden over de aanval op Pearl Harbor (Washington, (AP) 29.1).

NIEUWE BANDEN.

Autobezittesr in de Verenigde Staten, die A en B gasoline-rantsoenen hebben, zullen de volgende maand nieuwe banden van synthetische rubber krijgen voor het doen van hoognodige ritten (Washington, (AP) 29.1).

Kan Werkloosheid voorkomen worden?

Het is mogelijk werkloosheid te voorkomen, mits wij na de oorlog verstandig te werk gaan.

door
SIR WILLIAM BEVERIDGE,
Ontwerper van het Beveridgeplan voor Sociale Verzekering.

Kan werkloosheid voorkomen worden? Mijn antwoord op deze vraag zal bepaald worden door wat men bedoelt met de werkloosheid voorkomen. Als men daarmede bedoelt de afschaffing van de werkloosheid, dus iederen man en vrouw, die ervoor geschikt is, aan het werk zetten, elke dag van zijn of haar leven, dan twijfel ik of dit ooit bereikt zal worden. Om te beginnen zijn er vele beroepen, waarin tengevolge van de seizoenen, het werk niet altijd regelmatig het gehele jaar door gedaan kan worden.

Het bouwen, het lossen van schepen uit de Noordpoolhavens, de graanoogst, de vruchtenoogst zijn hier duidelijke voorbeelden van; maar de variatie van de bezigheid met het seizoen gaat in werkelijkheid nog verder dan deze paar gevallen. Tot op zekere hoogte treft men dit verschijnsel in bijna elke tak van de nijverheid aan. Men kan mensen betalen wanneer zij in het slappe seizoen niets te doen hebben — men behoort ze zelfs zo te betalen, dat zij ervan kunnen leven, maar dit komt neer op het uitkeren van werklozenpremie en is niet de aanwending van de arbeidskracht in de productie.

En als de periode van onderbreking kort is, wat gewoonlijk het geval zal zijn is een werklozenpremie de beste uitweg; het loont voor de arbeiders de moeite niet om in een andere tak van bedrijf werk te zoeken.

Wanneer is Werkloosheidsverzekering mogelijk?

Ten tweede zal in elk vooruitstrevend economisch stelsel, vooruitgang in de techniek en verbetering in de organisatie leiden tot verandering in het soort arbeidskrachten dat benodigd is. Het werk, dat door bepaalde mensen verricht werd, zou in zijn geheel of in bepaalde gevallen overbodig worden. Men kan nu eenmaal geen nieuwe en betere werkmethode invoeren, zonder de oude methode af te schaffen. Men kan geen stijgende levensstandaard hebben voor iedereen zonder verandering in het bedrijf van sommigen, en verandering in het bedrijf zou een tussenpoos van werkloosheid met zich mede kunnen brengen. Het is juist zaak om die tussenpoos zo kort mogelijk te maken.

Als men de duur van de werkloosheid kon terugbrengen tot een korte tussenpoos — in slappe seizoenen en bij het overgaan van het ene werk naar het andere — dan zou hierin kunnen worden voorzien door werkloosheidsverzekering.

Er zou dan niets meer nodig zijn. Maar wanneer de mensen over het kwaad en de ellende van de werkloosheid praten, denken ze niet aan dit soort dingen. Zij denken dan aan wat gebeurde tussen de twee wereldoorlogen, toen er grote werkloosheid heerste in landen als de Verenigde Staten en Engeland, toen er honderdduizenden mannen, jarenlang ledig rondliepen, met het vurig verlangen om nou eindelijk eens iets te doen, en het onmogelijk was om welk soort werk dan ook te krijgen. Werkloosheidsverzekering, de zuivere voorziening in het inkomen dus, is in zo'n geval niet genoeg, omdat aanhoudende ledigheid corruptie veroorzaakt.

Massa-werkloosheid is als oorlog. Er is niets tegen te doen. Het enige wat men kan doen is de massa-werkloosheid af te schaffen. Is dit mogelijk?

Ik ben van mening, dat het mogelijk is, als wij vastbesloten zijn het ook te doen en de zaak van begin af aan goed aanpakken; als wij ons maar baseren op het ten volle benutten van onze arbeidskrachten en andere productiebronnen bij de voorziening in onze behoeften. Dit betekent dat — ofschoon er wel werklozen kunnen zijn — er toch altijd meer plaatsen open zijn dan dat er werklozen zijn, zodat iedereen die op een bepaalde plaats, op een bepaald ogenblik, geen werk meer heeft, zonder uitstel weer aan het werk zou kunnen.

Emplooi wil niet zeggen, dat er geen concurrentie, geen initiatief, geen kansen en risico's meer in het leven zijn. Het betekent slechts een grote en aanhoudende vraag voor arbeidskrachten, zo dat indien, om welke reden ook, men de arbeid van een bepaalden persoon niet meer nodig heeft, anderen hem toch voor iets anders ergens anders nodig hebben; zodat werkloosheid nooit méér betekent dan een tussenpoos voor het overgaan van het ene werk naar het andere. Volledig emplooi betekent: altijd nieuwe gelegenheden, het betekent dat men van het mensenmateriaal een actief en geen passief moet maken. Het betekent niet een schijn-bezigheid, monnikenwerk, bezig zijn om maar bezig te zijn. Het betekent, naargelang de technische scholing beter wordt, beter en gemakkelijker voorzien in behoeften; nieuwe behoeften ontdekken en daarin voorzien en de levensstandaard omhoog brengen.

Volledige werkzaamheid, is ook niet de werkzaamheid van slaven onder een dictator, tegen lonen, die door dezen bepaald worden. Zij moet bestaanbaar zijn met het behoud van de wezenlijke vrijheden zoals het recht van het vrije woord, van vereniging, van beroepskeuze.

Werk zonder vrijheidsverlies is mogelijk.

Ons doel moet zijn: een politiek van productieve werkzaamheid in een vrije maatschappij. Zoals ik reeds gezegd heb, meen ik dat dit doel te bereiken is, dat het geen utopie is, mits wij maar recht op het doel afgaan. Ik ben pas in het eerste stadium van een onderzoek van dit vraagstuk. Ik wil mijn eigen ideeën en die van anderen bespreken, voordat ik een definitief plan in elkaar zet. Mogelijk zal ik over een goede zes maanden hiertoe in staat zijn. Wat ik nú kan doen is, eerst enkele dingen noemen, die er zeker niet toe bij zullen dragen om het werkloosheidvraagstuk op te lossen; en vervolgens in het algemeen de richting aanwijzen, die men, volgens mijn mening, moet volgen om tot een oplossing te komen, en ten derde, hieruit te bewijzen, dat het mogelijk is om een oplossing te vinden.

Wat niet helpt.

Ik moge er allereerst op wijzen, dat vermindering van de toevoer en de productiviteit van arbeidskrachten geen middel is tegen werkloosheid. Verhoging van de leeftijdsgrens voor schoolbezoek, vermindering van de werktijd, het tegengaan van cumulatie van pensioen en arbeidsloon, kunnen op zichzelf zeer nuttige dingen zijn — ik ben persoonlijk voor al deze dingen — maar men moet niet denken, dat zij veel medehelpen tot bestrijding van de werkloosheid. Al deze maatregelen verminderen de productie door den persoon, waarvan de werkuren verminderd worden, en den pensioengerechtigde, die van het werk afgehouden wordt, en bijgevolg verminderen deze maatregelen de koopkracht — dus het wederom emplooi geven aan anderen — van deze personen.

Na Wereldoorlog I hadden wij in Engeland een algemene vermindering van de werktijd — een uur minder werk per dag voor iedereen —, op zichzelf om verschillende redenen een prachtige maatregel, doch wij kregen er toch maar meer werkloosheid dan ooit door.

Alle maatregelen, die de productie verminderen, zijn restrictieve maatregelen, zij kunnen nooit de werkzaamheid uitbreiden. Sommige van deze maatregelen, de reeds door mij genoemde bijvoorbeeld, kunnen om andere redenen goed zijn.

Sommigen kunnen slechts schadelijk en slecht zijn, zoals het inploegen van de katoen, ofschoon er millioenen mensen zonder kleren rondlopen, en het verbranden van de koffie, om zodoende de handel te belemmeren. Tussen deze twee oorlogen, hebben wij veel van deze maatregelen gehad. Laten wij ze nu voor goed vaarwel zeggen .

Keynes toonde ons waar de schoen wringt.

Ten tweede hebben wij, voornamelijk door het werk van J. M. Keynes — thans Lord Keynes —, op dit gebied, een duidelijker idee van het ontstaan van massa-werkloosheid, en daardoor van de middelen, die ertegen aangewend moeten worden, gekregen. De staathuishoudkundige kant van het vraagstuk komt, eenvoudig voorgesteld, op het volgende neer: de hoeveelheid benodigde werkkracht wordt bepaald door het verbruik.

Als bijvoorbeeld in een bepaalde maand minder werk te doen is dan in een daaraan voorafgaande maand, betekent dit dat sommigen, om welke reden dan ook, minder verbruikt hebben dan in de vorige maand; als er meer werk te doen is, duidt dit op een vermeerdering van het verbruik. Elk proces is hier cumulatief, want iemand is door vermindering van zijn verbruik de oorzaak, dat er minder arbeidskracht nodig is, en dus iemand anders minder verdient en dientengevolge minder kan uitgeven.

Voortdurende arbeid eist ook een gestadig verbruik, een gestadige behoefte, waarin al de productiebronnen van de gemeenschap moeten voorzien. Het verbruik kan natuurlijk op verschillende manieren plaats hebben, door de consumenten, die hun voedsel en kleren en andere verbruiksgoederen kopen, of fabrieken opzetten, en machines en grondstoffen bestellen door de regering en plaatselijke autoriteiten, die zorg moeten dragen voor de verdediging, rioleringen, wegen, scholen en andere openbare werken. Nu moet, wil men „iedereen" aan het werk hebben, het totaal van al deze afzonderlijke behoeften, zodanig zijn, dat zij een vraag scheppen naar alle arbeidskrachten en andere productiebronnen van de gemeenschap. Is dit onmogelijk?

Het kan niet onmogelijk zijn, want het gebeurt telkens wanneer wij in oorlog zijn. Wanneer men beweert, dat het onmogelijk is om de massa-werkloosheid te weren, kan men hierop antwoorden, dat massa-werkloosheid twee keer geweerd is in een mensenleeftijd, in Wereldoorlog I en in Wereldoorlog II.

Mensenmateriaal is thans een voordeel, een actief op de balans en geen passief; er is geen man of vrouw, die thans ledig hoeft rond te lopen.

Ik heb dit jaar weer voor het eerst sinds 1933 een bezoek gebracht aan de Verenigde Staten van Noord-Amerika, Tien jaar geleden was er vrede in Noord-Amerika, het volk was gedompeld in een ellende, een malaise, een armoede, zoals men nimmer tevoren had medegemaakt. Dit jaar zijn zij in oorlog, zij zijn misschien niet gelukkig, maar de werkloosheid is tenminste geheel verdwenen en bijna iedereen heeft het gevoel, dat zijn tegenwoordigheid gewaardeerd wordt. Men behoeft deze ondervinding niet slechts in oorlogstijd op te doen.

De nazies hebben heel wat werkloosheid uit Duitsland geholpen, toen zij voorbereidingen troffen voor een oorlog, dus van 1933 tot 1939. De Sovjet-regering heeft de werkloosheid in Rusland bestreden door de industriële revolutie tot stand te brengen, die hun en ons, zo goed van dienst is geweest in deze oorlog.

Het was mogelijk werkloosheid te voorkomen in oorlogstijd.

Wanneer men in al deze gevallen nagaat hoe de werkloosheid bestreden is, zal men tot de conclusie komen, dat de regeringen van deze landen een plan opstelden van dingen, die gedaan moesten worden en die al het mensenmateriaal van het land opeisten en dat zij vervolgens geld uitgaven, of toezagen, dat geld uitgegeven werd, teneinde arbeidskrachten en andere bronnen tot het bereiken van het doel aan te wenden.

Nogmaals, de beperking van de vrijheid in het aannemen en verlaten van het werk, de verplichte arbeid in sommige bedrijfstakken hebben met ons vraagstuk niets te maken en zij kunnen als eenmaal de vrede gevestigd is verdwijnen.

Ook in vredestijd bestaat de mogelijkheid.

Wij zullen niet in vredestijd hetzelfde verbruiken als in oorlogstijd, want de behoeften zijn verschillend. In oorlogstijd leggen wij zware belastingen op en dringen wij er bij de mensen op aan, dat zij sparen, omdat dan de Staat voornamelijk uitgaven moet doen; in vredestijd kan in een vrij land het verbruik van den enkeling méér zijn dan dat van de Staat.

Het is juist het gezamenlijk verbruik van de Staat en de leden van de gemeenschap, dat alle arbeidskrachten moet opeisen. Men wil niet slechts arbeid, maar productieve arbeid. Dit eist niet zo maar verbruik, maar een verstandig verbruik. Dit veroorzaakt veel technische problemen; in de regeling van het geld, om de middenweg te houden tussen deflatie en inflatie; in de regeling van de internationale handel en in de distributie van het inkomen. Wij zullen dus al deze en nog vele andere technische problemen moeten oplossen, maar waarom zouden wij dit niet doen? Vrede en oorlog zijn — gelukkig maar — in menig opzicht verschillend.

De lessen van de oorlog.

Wij willen dat vrede in dit opzicht aan oorlog gelijk zij, dat er ook dan geen massa-werkloosheid zal zijn en de oorlog geeft ons tot het bereiken van dit doel een les, nl. dat wij een lijst van noden moeten maken, waarop de meest dringende het eerst voorkomen, en dat wij toezien, dat er voldoende koopkracht zij om in deze noden te voorzien. De les is van belang, omdat de noden in vredestijd — hoe verschillend ook van die in oorlogstijd, onbeperkt zijn.

Heroriëntatie van de verhouding tussen enkeling en gemeenschap.

Er is een andere les, die de oorlog ons leert, die ook zeer voornaam is. In oorlogstijd zijn wij in staat geweest grote dingen te doen, zowel op het gebied van de strijd als op het gebied van productie, omdat wij het belang van den enkeling ondergeschikt hebben gemaakt aan het algemeen belang. Wij hebben niet slechts willen werken op plaatsen en in de takken van bedrijf, die wij zelf het liefst verkozen. Wij hebben afgezien van vele gebruiken en regelen, die ons beletten in het tenvolle benutten van ons mensenmateriaal. Wij zijn bereid geweest om te doen wat er gevraagd werd, ook zonder dat wij er aan gewoon waren. Wij zijn bereid geweest, om iedereen die in staat was om te doen wat vereist werd, dit ook te laten doen zonder ons af te vragen of hij vroeger ook in die bepaalde bedrijfstak werkzaam is geweest. Dit alles is mogelijk geweest, omdat wij niet bang geweest zijn voor werkloosheid; het is ook een van de dingen geweest, die het mogelijk gemaakt hebben, dat er geen werkloosheid meer is.

De behoeften van de vrede zijn even onbeperkt als die van de oorlog, ofschoon zij verschillend zijn. Wij hebben nog lang niet alle goede dingen, die wij voor iedereen zouden wensen.

Als wij al deze materiële goede dingen hebben, zullen wij meer ontspanning wensen, ontspanning voor geestelijke dingen, voor de genoegens van de geest, voor de studie, het reizen, voor vermaak. Als wij in al deze behoeften willen voorzien, moeten wij bereid zijn op grote veranderingen, en wij moeten niet bekrompen zijn.

Werkgelegenheid voor allen — waarmede ik bedoel, steeds meer vraag naar arbeidskrachten dan aanbod — is iets wat der moeite waard is om te hebben. Maar wij moeten er iets voor over hebben. Thans, in oorlogstijd, hebben wij maar één doel, de wereld te bevrijden van Hitler; voor vredestijd stel ik voor, dat wij den mens voorzover het menselijkerwijze gesproken mogelijk is, bevrijden van deze vijf grote gevaren: van armoede, van ziekte, van onwetendheid, van ellende — waarmede ik bedoel de vuile, opgepropte huisvesting en ongerief, die veroorzaakt worden door het onverstandig uitbreiden van steden —, en van ledigheid, de ledigheid, die veroorzaakt wordt door de massa-werkloosheid. Ik geloof, dat wanneer wij de eerste vier gevaren met al onze macht bestrijden, als wij ons geld verstandig besteden tegen armoede, ziekte, onwetendheid en ellende, wij tot de ontdekking zullen komen, dat wij gedurende dit proces ook het vijfde euvel uit de wereld geholpen hebben.

Curaçao.

HET DERDE LUSTRUM VAN DE ST. THOMASKRING.

In het Theater Brion vond gisterenavond de gala-bijeenkomst plaats van de St. Thomaskring ter gelegenheid van het derde lustrum van deze vereniging voor R.K. burgerjongemannen.

Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P. woonde de bijeenkomst bij alsook vele Paters en Fraters, de leden van de St. Thomaskring en Veritas en andere vooraanstaande personen en belangstellenden.

De Voorzitter van de Kring, de Zeer Eerwaarde Pater Willibrordus M. Brada O.P. hield een korte toespraak waarin hij het werken en streven van de Kring uiteenzette waarna hij het woord gaf aan den Secretaris, den Heer Ergo de los Santos voor het voorlezen van zijn verslag over de afgelopen 15 jaar. In dit uitmuntende verslag werd melding gemaakt van een sociaal rapport over de burgerjongemannen op Curaçao dat door de Kring is samengesteld. Uit het uittreksel van het rapport dat door den Secretaris voorgelezen werd, kan reeds opgemaakt worden, dat het volledige verslag, wanneer gepubliceerd, grote belangstelling zal trekken.

Dr. Moises F. da Costa Gomez, die voor deze feestavond uitgenodigd was het woord te voeren, sprak over „De toekomst van Curaçao". Wat de Doctor zeide was zeer belangwekkend, niet alleen voor de leden van de St. Thomaskring maar voor geheel Curaçao. ~~De Apostolisch Vicarius, die na hem~~ het woord voerde, kon de woorden van den Heer da Costa Gomez ten volle onderstrepen. Zijne Hoogwaardige Excellentie wees erop, dat naastenliefde een der voornaamste vereisten is voor een goede gemeenschap, nu en in de toekomst. Met een hartelijk slotwoord van Pater Brada; die de leden van de Kring opwekte op Zondag aanstaande de recollectie op Habaai onder leiding van den Apostolisch Vicarius bij te wonen, kwam het einde van deze feestavond. Wij hopen er later nader op terug te komen.

ACTION IN THE NORTH ATLANTIC.

In een spannende rolprent van ruim 2 uren zien wij het leven der zeelieden in deze barre oorlogstijd. Zeldzaam schone fotografie en filmtechniek zijn een weelde voor het oog. Maar door al de emoties en boven alles uit groeit in ons een ontzaggelijke bewondering voor de helden der zee, die van haven tot haven bedreigd worden door gevaren op, boven en onder de zee. Het is een leerrijke film, waarvan veel goeds moge uitgaan. De film draait in Cinelandia.

DE KATHOLIEKE VERKENNERS.

Men schrijft ons:

In deze tijd van oorlogsinspanning, nu iedereen wordt ingeschakeld in de oorlogvoering, nu iedereen ook reeds denkt aan wat er moet gebeuren na de oorlog, bestaat het gevaar dat men met alles tot de na oorlog wil wachten. Hierdoor zou veel mooi werk dat nu gedaan wordt en ook nu nog gedaan kan worden, verloren gaan of op de achtergrond komen. En toch, niettegenstaande, ja omdat iedereen hoopt op een betere toekomst, op gezondere sociale toestanden na de oorlog, zal men nu reeds moeten behouden en versterken wat goed is.

Een van de bestaande goede organisaties is ongetwijfeld de Padvinderij. Deze beweging die over de gehele wereld haar vertakkingen heeft, en een hoge opvoedkundige waarde bezit, heeft ook op Aruba, Bonaire en Curaçao haar groepen van Voortrekkers, Verkenners en Welpen. De organisatie die ten doel heeft het vormen van betere karakters, betere burgers, kortom het vormen van een betere gemeenschap, heeft in een tijd als deze, nu zij juist zo hard nodig is, meer dan ooit de volle belangstelling nodig.

Wat wij willen is: voortzetting en uitbreiding van onze vereniging, waardoor het mogelijk is méér jongens op te nemen en te laten genieten van ons mooie „Spel van Verkennen". Daarom doen wij een beroep op uw welwillendheid. Overtuigd van uw sympathie voor ons Jeugdwerk, vertrouwen wij dat u bij alle andere zaken en dingen waarvoor uw steun gevraagd wordt, zeker onze padvinders niet zult vergeten.

Daarom willen wij u verzoeken, Donateur(trice) te willen worden van de vereniging „De Katholieke Verkenners".

Alleen met uw steun en sympathie is het mogelijk dit mooie werk voort te zetten. Wij rekenen op uw hulp!

Geeft u op als jaarlijks Donateur (trice), en stort heden nog uw bedrag op onze rekening onder de naam „De Katholieke Verkenners" bij de Hollandsche Bank Unie, Curaçao.

Mocht u het een en ander liever persoonlijk willen bespreken, belt u dan het secretariaat van „De Katholieke Verkenners" (tel. 2019) op, en wij komen even persoonlijk bij u aan.

VERENIGINGSNIEUWS.

K. S. C.

Honkbal Zondag as. Quisqueya — Caribe.

Voetbal De Western Stars — De West.

FEESTCOMMISSIE. BREDESTRAAT.

De feestcommissie ter gelegenheid van het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana der Nederlanden in de Bredestraat, Otrabanda, ~~bestaat uit de Heren A. D. Jonckheer,~~ Emilio Lopez Henriquez, Johan Mauricio, Ismael Cardoze, A. J. v. d. Naaten en G. Z. de Jongh.

Wij wekken de bewoners van de Bredestraat (O.) en aangrenzende straten op bij te dragen aan dit Comité teneinde de hoofdstraat van de Overzijde zo mooi mogelijk te versieren. Natuurlijk dient ieder ook zelf zijn voorgevel te versieren met vlaggen en andere ornamenten.

DEPARTEMENT VAN ONDERWIJS EN VOLKSONTWIKKELING.

Uitslag examens voor Stuurlieden en Scheepswerktuigkundigen.

Examen voor eersten stuurman: Aantal candidaten: 3; afgewezen: 1; geslaagd:2; te weten de Heren I. Groendijk en F. W. Methorst. Bovendien slaagde de Heer A. de Wolf voor herexamen Engelse taal, zodat ook hem het diploma voor eersten stuurman kon worden uitgereikt.

Examen voor Derden Stuurman: Aantal candidaten: 2; afgewezen: 1; geslaagd: 1, de Heer J. Hossein.

Examen voor diploma B, eerste gedeelte als Scheepswerktuigkundige: Aantal candidaten: 1; geslaagd: 1, de Heer J. T. van Wijk.

Examen voor diploma A, als Scheepswerktuigkundige: Aantal candidaten: 2; geslaagd: 2; nl. de Heren A. Boutkam en K. Dijkstra.

VAN DER LAAN NAAR WASHINGTON.

Aneta bericht uit Washington, dat de Heer Th. van der Laan, oud-procureur-generaal van Curaçao, enkele dagen te Washington zal doorbrengen.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Za. en Zo.:

Telegram Afdeling:
29.1: tel. 307; na 23 uur tel. 353.
30.1: Bonzet, tel. 462.
Shipping & Supplies: 7.30 tot 18.30 uur Kantoor, tel. 458 en 551; 18.30 tot 7.30 uur Meinster, tel. 304.
30.1: 7.30 tot 7.30 uur Polvliet, tel. 455.

Scheepvaart Afdeling:
29.1: Pruis, tel. 606.
30.1: Van Tuil, tel. 299.

Dok Afdeling: v.d. Veen, tel. 431; De Boer, tel. 234.

Geneeskundige dienst: 29.1 13.00 31.1 7.00 tel. 487. Bij geen gehoor tel. 289.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdienst, 30 Januari 1944 9.30 uur. Voorganger: Ds. H. W. Eldermans.

De Kroniek der Victorie

24 Januari — Anzio ten Zuiden van Rome in Geallieerde handen.

26 Januari — Argentinië verbreekt de betrekkingen met de as. Liberia verklaart oorlog aan Duitsland en Japan.

27 Januari — De blokkade van Leningrad gebroken.

28 Januari — De olieverschepingen naar Spanje stopgezet.

* * *

De twee belangrijkste gebeurtenissen van de afgelopen week zijn natuurlijk het verbreken der betrekkingen met de as door Argentinië en de strijd om Rome na de Geallieerde landing bij Nettuno. Voor ons op Curaçao is het eerste van meer rechtstreeks belang, niet alleen omdat wij ons op het Westelijk Halfrond bevinden, doch ook omdat wij grotendeels van Argentinië afhankelijk zijn voor het verkrijgen van de hoog nodige levensmiddelen en manufacturen. Het heeft anders geen haar gescheeld of onze In.-Cu., het Bureau voor Crisiszaken, en hoe al dergelijke kantoren meer heten, zouden op het ogenblik met de handen in het haar zitten als de Verenigde Landen ertoe waren overgegaan economische sancties toe te passen op Argentinië. Wij zouden natuurlijk hieraan moeten meedoen, maar welk een offer zou dat niet zijn. Op 26 Januari schreven wij in ons „Nieuws van Vandaag", dat wij wat vrijer konden ademhalen en dat was niet te veel gezegd. Want naar gefluisterd wordt, had Cordell Hull, de Noordamerikaanse Staatssecretaris, reeds een mooie verklaring klaar liggen, welke niet erg vleiend voor de Argentijnse regering klonk. En zelfs zou de regering van Ramirez met het oog hierop op het laatste ogenblik haar toevlucht genomen hebben tot de breuk, waarbij dan de verontschuldiging van een vijandelijke verspieders-organisatie op Argentijns grondgebied prachtig te pas kwam. Reeds bij de arrestatie van Omar Helmuth, den Argentijnsen Consul, die op weg naar Barcelona door de Britse politie te Trinidad werd ingerekend, bleek, dat men in Buenos Aires niet meer op zijn gemak was. En eindelijk heeft de regering verklaard, dat de verspieders op grote schaal werken en dat zelfs leden van de Argentijnse „society" erbij betrokken waren. Wij zullen achter het woord „society" maar geen verdere betekenissen gaan zoeken, omdat de stap van daar naar de regeringskringen niet erg groot is.

Natuurlijk zullen er in de Argentijnse regering leden zijn geweest, die wilden volharden in hun zogenaamde onzijdigheid. Het zal dus heel wat gedebatteer gekost hebben voordat men de beslissing nam, die voor de hand lag.

In de politiek betekent zoiets gewoonlijk het aftreden van de verliezers, maar al geschiedt dit, dan moeten wij nog niet denken, dat in Argentinië de regering ineens democratisch wordt. De regering heeft lang genoeg totalitaire neigingen getoond en kan niet in één-twee-drie omslaan, evenmin bijvoorbeeld als de Noordamerikaanse regering plotseling communistisch zou kunnen worden.

Men zal langzamerhand moeten komen tot afschaffing van al de dictatoriale maatregelen, welke in het land getroffen werden en tenslotte zal men het volk zijn eigen regering moeten laten kiezen. In ieder geval zal er bij de Verenigde Landen achterdocht blijven bestaan tegen de Ramirez-regering, al gaat deze morgen ook om opportuniteitsredenen democratisch doen.

Wij mogen niettemin de laatste stap van Argentinië verwelkomen als een belangrijke gebeurtenis en een grote diplomatieke overwinning op de as. En wij mogen hopen, dat het centrum van de vijandelijke activiteiten op dit Halfrond grondig worde uitgeroeid. Wat deze vermogen, is gebleken in Bolivia, welks nieuwe regering reeds door 18 Amerikaanse landen en Groot-Brittannië als ongewenst werd aangemerkt. De Pan-Amerikaanse eenheid zal hierdoor nog niet verwezenlijkt kunnen worden, hoewel het moeilijk is zich voor te stellen hoe de regering van Bolivia zich staande zal kunnen houden als het van alle kanten onder druk komt te staan. Vooral de Verenigde Staten van Noord-Amerika zullen door hun macht op dit gebied veel kunnen bereiken. Spanje heeft er dezer dagen ook een proefje van gehad, als het tenminste waar is, dat de olie-verschepingen naar dat land zijn stopgezet. Het land van Franco ziet zich steeds meer ingesloten worden en de dagen van het Falangisme zijn blijkbaar geteld.

Met de invasie van Noord-Afrika, door de Geallieerden begon Francisco Franco al te zien, dat de strijd een richting inging, welke hij niet verwacht had. Met de invasie van Italië en Mussolini's val was hij eer zeker van, dat hij op het verkeerde paard gewed had en als straks de bestorming van de Westwal begint, zal hij misschien de politieke renbaan verlaten.

Nu wordt in Italië reeds gestreden om Rome: de hoofdstad der wereld. Het was vandaag juist een week geleden, dat de Britse en Noordamerikaanse troepenmachten te Nettuno aan land kwamen en sedertdien hebben wij eigenlijk weinig meer vernomen van de voortgang in dat gebied. Met spanning hebben wij drie tot vier dagen gewacht op het nieuws, dat men Rome zou binnentrekken, maar tot het ogenblik dat wij dit schrijven, zijn de nazies nog baas in de Eeuwige Stad.

Dit doet ons vragen of misschien het doel van de Geallieerde Bevelhebbers niet is om Rome voorlopig links te laten liggen en de pogingen aan te wenden om de hevige Duitse tegenaanvallen, die onvermijdelijk zullen volgen, af te slaan met voor den vijand vernietigende resultaten. Want de nazies zullen geen stand kunnen blijven houden aan het Cassino-front als hun verbindingslijnen met het Noorden en hun voorraadbases afgesneden zijn.

Het critieke ogenblik nadert daarom met het uur en dan zal moeten blijken wie de sterkste is. Want zomin als de positie der Duitsers in het Zuiden gunstig is, zomin ook kan de positie der Geallieerde troepen ten Zuiden van Rome behagelijk genoemd worden. De laatstgenoemden hebben echter het voordeel, dat zij gesteund worden door een krachtige vloot, welke voorlopig de aanvoer van voorraden verzekert, afgezien van de supérieure Geallieerde luchtmacht.

De Duitsers hebben ook nog steeds de gelegenheid om uit het Noorden troepenversterkingen naar Rome aan te voeren en zullen dit vermoedelijk ook doen. Het is immers steeds hun tactiek geweest om ogenblikkelijke bedreigde punten zoveel mogelijk te versterken, dikwijls met veronachtzaming van andere sectoren.

Indien zij inderdaad hiertoe overgaan, kan worden gezegd, dat de landing ten Zuiden van Rome reeds der moeite waard geweest is. Want dan zal het Duitse Hoofdcommando ook over minder reserves beschikken als een aanval op de Balkan mocht beginnen of de invasie van West-Europa.

Het Rode leger houdt voorlopig het grootste deel van de Wehrmacht bezig en put de nazies uit door nu hier dan daar vooruit te dringen in ongeregelde volgorde. Het laatste Russische offensief in het Noorden heeft intussen de stad Leningrad ontzet en het gevaar gebracht van een doorbraak naar de Baltische Republieken der Sovjet-Unie.

Uit alles blijkt, dat wij een tijd tegemoet gaan van grote gebeurtenissen op diplomatiek en op militair terrein.

BUITENLAND.

DE DUITSERS MOORDEN.

De radio van Moskou zeide, dat meer dan 13.000 burgers van Sarny, de stad in het oude Polen welke door het Rode leger heroverd werd, door de Duitsers zijn vermoord. Tot de wreedheden der Duitsers behoorden het doden van 23 mannen door de Gestapo in een martelkamer. Voorts werden 2 Orthodoxe Priesters met teer besmeerd en levend verbrand. Duizenden jongelui zijn naar Duitsland weggevoerd om er slavenwerk te verrichten: 400 Huizen werden verbrand (Londen, (AP) 29.1).

VERNIELING VAN JAPANSE VLIEGTUIGEN.

Gemeld wordt, dat 1291 Japanse vliegtuigen door de Geallieerde vliegers in het krijgsgebied van de Stille Zuidzee neergeschoten werden van 1 Augustus 1943 tot 25 Januari 1944. Een zegsman van Admiraal William F. Halsey, den Geallieerden Bevelhebber in de Stille Zuidzee zeide dat „onze verliezen soms groot waren, maar dat gemiddeld één vliegtuig verloren ging tegen zeven van de Japanners die neergeschoten werden (Een luchtbasis in de Stille Zuidzee, (AP) 29.1).

MAATREGELEN VAN ARGENTINIË.

Een Duitse uitzending zeide, dat volgens bekendmaking van het DNB de telefoon- en telegraaf-verbindingen met de asmogendheden door de Argentijnse regering zijn opgeheven (Londen, (AP) 29.1).

RUSSISCHE MEISJES NAAR DUITSLAND.

Een bericht in „Rode Ster" zeide, dat verborgen boodschappen gevonden zijn in twee heroverde steden ten Zuiden van Leningrad, welke te kennen geven, dat honderden meisjes naar Duitsland zijn weggevoerd. Het zijn de gemeenten van Taitsu en Krasnoye Selo, beide op 25 kilometer ten Zuiden van Leningrad, in het gebied waar de mooiste Russische meisjes woonden (Moskou, (AP) 29.1).

FELLE REACTIE.

Aan de Noordamerikaanse Westkust waar het volk het meest oorlogsbewust heet te zijn zijn de gemoederen zeer opgezweept als reactie op de verhalen over Japanse wreedheden ten opzichte van hun krijgsgevangenen.

Er wordt geroepen om wraak en vergelding. De toestand is hier vooral ernstig omdat wel honderdduizend personen van Japanse afkomst in dit gebied woonden vóór de aanval op Pearl Harbor. Luitenant Generaal Delos C. Emmons, die het bevel heeft over het Westelijke Defensie-commando waarschuwde tegen het nemen van persoonlijke vergeldingsmaatregelen in de Verenigde Staten (San Francisco, (AP) 29.1).

LAATSTE NIEUWS.

— In San Juan (Argentinië) zijn wederom vier aardbevingen gevoeld. De krachtigste schok werd gevoeld om 10.30 uur. Men gelooft, dat geen schade is veroorzaakt.

— Het Noordamerikaanse slagschip „Missouri" van 45.000 ton, het grootste slagschip ter wereld, is heden te water gelaten aan de Oostkust der Verenigde Staten, 9 maanden vóór de datum welke hiervoor was vastgesteld.

— Doordat Argentinië de betrekkingen met de as verbroken heeft geloven sommige graanhandelaren te Chicago, dat de invoer van graan uit Argentinië in de Verenigde Staten zal toenemen. Men wijst erop, dat de oogst in Argentinië groot is. De grootste moeilijkheid blijft de scheepvaartsituatie.

— In het Oosten van Bosnië hebben de Joegoslavische Partijgenoten de plaatsen Borece en Celic bezet. In het Westen van Bosnië zijn de vijandelijke garnizoenen tussen Prijedor, Bosanski Novi en Bihac met succes aangevallen. Croatische afdelingen zuiverden de rechteroever van de rivier di Krka van vijandelijke troepen. Nabij Kistanje werd een Duitse colonne uiteengeslagen. 250 Duitse soldaten werden gedood en verschillende tanks werden vernield.

— Het Zweedse nieuwsblad „Aftonbladet" zeide, dat geïnterneerde Noordamerikaanse vliegers Zweedse vliegers geleerd hebben om een Vliegend Fort te besturen dat in October in Zweden een noodlanding maakte.

— Arturo Rawson, de Argentijnse Ambassadeur in Brazilië, heeft als zodanig zijn ontslag genomen.

— De Vrije Deense Persdienst meldt, dat 50 tot 75 Denen per dag worden gearresteerd door de Duitsers in verband met de sabotage.

Evert Korevaar en Annie Corthals

geven hierbij kennis van hun voorgenomen huwelijk, welk plaats zal hebben op den 2den Februari 1944.

Receptie: van 4—6 n.m. Groot Kwartier 42.

Toekomstig adres: Paradijs 20.

Gelieve deze kennisgeving als een persoonlijke uitnodiging te beschouwen.

Sanatorium „Het Groene Kruis" N.V.

Met ingang van Donderdagmiddag 27 Januari a.s. zal het Sanatorium telefonisch uitsluitend te bereiken zijn onder nummer

1180

waarna, de telefoniste van de dan in gebruik te nemen Centrale zal doorverbinden met de gewenschte afdeling of persoon.

De Administrateur.

Vliegvelden in Oorlogstijd.

Moeilijkheden bij het wegvliegen.

Vanzelfsprekend doet men in deze oorlog, waarbij het luchtwapen zo intensief wordt gebruikt, niet alleen ondervinding op met diverse soorten vliegmachines, doch ook met vliegvelden. „Indicator", een medewerker van het Engelse luchtvaartblad „Flight", schrijft daarover volgens „Vliegwereld" het volgende:

Als deze oorlog voorbij is en de verkeersluchtvaart weer het voornaamste is geworden dan zullen wij een geweldige hoop ondervinding met vliegtuigen en vliegvelden hebben opgedaan.

Dan weten wij een hele hoop meer van startbanen, driewiel-onderstellen en „assisted take-offs". Op het ogenblik staan wij op een punt, waar de weg zich splitst: de vleugelbelastingen en daarmede de praestaties zijn verhoogd, maar tot nu toe hebben wij alles nog op de goede ouderwetse manier kunnen klaren. Het is echter duidelijk, dat verdere vooruitgang ook vitale veranderingen op elk gebied zal moeten medebrengen.

Voor wij verder gaan met de praestaties van onze vliegtuigen op te voeren, zal iemand een goed middel moeten vinden voor de hulpstart, de „assisted take-off". Ook onze denkbeelden omtrent vliegvelden en hun oppervlakte zullen moeten worden gewijzigd.

Tot voor de oorlog dacht men, dat een vliegveld tenminste vier of vijf startbanen in diverse richtingen nodig zou hebben. La Guardia Airport is daarvan een voorbeeld. Intussen is reeds lang uitgevonden, dat twee banen genoeg zijn, mits één daarvan in de heersende windrichting ligt (waarmede „Kemajoran", waar uit armoede slechts twee banen werden aangelegd, plotseling modern wordt!). Maar zelfs met een moderne machine is een start bij een dwarswind van 80 km. per uur niet goed uitvoerbaar. De moeilijkheid om de machine dwars van de wind te houden, hetgeen vooral bij lagere snelheid, in het begin van de start, met motoren en remmen moet gebeuren, is haast niet te overkomen, terwijl de banden niet ontworpen zijn om de geweldige krachten, welke een landing onder deze omstandigheden veroorzaakt, op te vangen. De drift, welke het vliegtuig heeft, wordt in de landing teniet gedaan door op te sturen, maar op het laatste ogenblik moet men de wielen evenwijdig aan de baan brengen en blijft de zijwaartse beweging bestaan. Luistert maar eens naar de luide „piep", welke de wielen geven bij een normale landing van een tien tonsvliegtuig! Intussen zou het den bandenfabrikanten al heel wat gemakkelijker worden gemaakt, als er wat werd uitgevonden om de wielen te laten draaien vóór zij de grond raken. Momenteel moet de band de krachten opvangen, welke het wiel in een onderdeel van een seconde van 0 op 120 km. per uur brengen!

Grasvliegvelden.

Het vreemdste is, dat de moeilijkheden met de oude grasvliegvelden thans niet zo zeer zijn de kans van over de kop slaan door wegzakken van de wielen, maar de kans, dat men bij modderig terrein niet loskomt.

Onze nieuwste jagers en bommenwerpers hebben een snelheid van circa 140 km. per uur voor zij veilig van de grond kunnen worden getrokken en zulk een snelheid vereist heel wat extrakracht als de grond zacht is. Het is dan ook een wat nare gewaarwording als men op de helft van het veld is en het vliegtuig nog steeds niet sneller gaat dan 90 km. per uur en geen tekenen vertoont om sneller te gaan! Het is dan te laat om te stoppen en de snelheid is nog te gering om de machine de lucht in te trekken om daar met een belachelijke invalshoek rond te modderen met onbestuurbare ailerons!

Als het nu alleen een quaestie was van geen gang kunnen krijgen, dan ging het nog wel, want dan zou je er helemaal niet aan beginnen, maar meestal gaat het goed voor de eerste 200 meter, maar dan kom je op een modderig stuk en gaat de snelheid weer omlaag.

De Engelsen hebben lang hardnekkig vastgehouden aan hun grasvliegvelden en zij beweren nog steeds, dat er een goede reden is voor dit gras.

Wie wel eens een echte grote machine heeft „horen" landen, weet wat een krachten er op de wielen komen op zo'n ruwe betonnen startbaan! Gras spaart onderstel en banden.

Het is echter jammer, dat men in Engeland is voortgegaan met dit gras en het ook daar heeft gebruikt waar de omstandigheden voor beton pleitten. Sommige van de Britse vliegvelden staan een groot deel van het jaar onder water. En die startbanen hadden wat hoger moeten liggen dan de omringende grond, want 10 centimeter water op beton geeft net zoveel weerstand als 10 centimeter water op gras. Maar het ergste zijn de zachte plekken op die vliegvelden: net als de staart omhoog gaat, zak je weg en als je er zonder beschadigde schroefbladen afkomt, dan schiet je op een hard stukje de lucht in met te weinig snelheid om dan weer neer te bonken en verder te starten.

Het neuswiel.

Hoewel „Indicator" het meest voelt voor een landing, waarbij de machine aan de grond wordt gevlogen, gelooft hij niet, dat de oplossing in het neuswielonderstel zit. Dit neemt niet weg, dat het neuswiel momenteel een ding is, dat door de Noordamerikanen meer en meer wordt toegepast en ook, dat het een onmogelijk ding is op natte modderige en onder water staande vliegvelden. Vandaar waarschijnlijk de antipathie van de Engelsen voor het driewielige landingsgestel.

Ruimere toepassing van het neuswiel zal het einde van de grasvelden betekenen. Ook maakt het neuswiel nog weer een einde aan de noodzaak van vele startbanen, want het driewielonderstel is uitstekend geschikt voor dwarswindlandingen en -starts. Een vliegtuig met neuswiel heeft alleen één startbaan nodig van 1500 meter en goed werkende remmen: dan komt het altijd de lucht in. Aan de remquaestie kan echter nog heel wat meer aandacht worden besteed.

Iemand moest eens een handleiding maken over vliegveldbouwers: men kan er nu wel zo vaag over praten, maar de oorlog eist verbeteringen en snel. En die zijn met een schrijfmachine niet te maken!

Ons Koninkrijk.

PROFESSOR VERAART GEHULDIGD.

Professor J. A. Veraart is te Londen gehuldigd, ter gelegenheid van zijn zilveren jubileum als hoogleraar in politieke economie te Delft. Professor L. Goedhart van de Oxford-universiteit overhandigde — als voorzitter van het huldigingscomité — een door Anton van Anrooij getekend portret. Tijdens de huldigingszitting werd het woord gevoerd door den voorzitter van de Belgische Senaat, R. Gillon en door Professor Hondelink.

MOEDIG EN BEKWAAM.

De kapitein van een Noordamerikaans koopvaardijschip heeft te Londen verklaard: „Wij hebben ons behoud te danken aan de Voorzienigheid en de bekwaamheid van de bemanning van een Nederlandse sleepboot."

Hij vertelde, dat zijn schip in nood was en door de zee-sleepboot aan een kabel werd gelegd, die echter tweemaal brak; het schip ging op drift en zwalkte in de storm gedurende 52 uren, vooraleer het weer in zicht van de sleepboot kwam. De Nederlandse zeelui slaagden erin een lijn aan boord te krijgen, maar nogmaals knapte de kabel af. De kapitein van de sleepboot gaf niet op; nam den Noordamerikaan weer op sleeptouw en slaagde erin veilig een Engelse haven binnen te lopen.

De kapitein van het vrachtschip zeide: „Ik zal den kapitein en de bemanning van de Nederlandse sleepboot nooit vergeten. De kapitein was een van de moedigste mannen, die ik gedurende mijn 40-jarige ervaring op zee heb ontmoet; zijn moed werd alleen geëvenaard door zijn bekwaamheid."

Als aandenken heeft hij den Nederlanders een zilveren bloemenvaas geschonken. De Nederlandse kapitein zeide, dat hij deze als een kostbaar bezit zou bewaren, maar voegde eraan toe, dat wat de bemanning en hij gedaan hadden, slechts een staaltje van zeemansplicht was.

VOORSCHRIFTEN VOOR DE INVASIE.

Woensdag jl. heeft Radio-Oranje een speciale uitzending gewijd aan de komende invasie en voorschriften werden verstrekt aan de Nederlanders door een officier van het Nederlandse leger, die de luisteraars er echter op wees, dat dit niet wilde zeggen, dat een inval in Nederland zou plaats hebben. Hij zeide ook, dat gedurende een eventuele inval officiële instructies omgeroepen zouden worden. Hij verzocht der sluikpers de grootste bekendheid te geven aan de verstrekte gegevens, opdat iedereen ze rustig zou kunnen lezen. Hij ried verder den luisteraars aan bij een inval onder geen voorwaarde op straat te gaan teneinde de troepenbeweging niet te belemmeren, en nu reeds te beginnen met het bouwen van schuilplaatsen nabij hun huizen.

HANDELSBESPREKINGEN.

Zweden zal handelsbesprekingen gaan voeren met Nederland, België en Zwitserland aan het einde van de volgende maand.

DE NEDERLANDSE NIJVERHEID.

De Nederlandse nijverheid wordt door de bezetters volkomen verlamd. De bouwnijverheid ligt practisch stil en de meerderheid der zaagmolens werkt niet meer; vele Noordbrabantse schoenfabrieken hebben het werk moeten staken, terwijl er in het geheel nog 19 strocarton-fabrieken werken.

BIJLEVELD'S KLACHT.

Zekere Bijleveld, die als vrijwilliger naar het Russische front vertrok en daar gewond werd, schreef in het „Schwarze Korps": Mijn ouders in Nederland verzetten zich tegen mijn voornemen om aan het Russische front te gaan vechten. Zij weigeren mij thuis binnen te laten, zolang ik het hakenkruis draag; mijn vader noemde mij een verrader en mijn vrienden spuwen op mij; mijn ouders schrijven mij niet en hopen nog steeds, dat Duitsland verslagen wordt.

WAT DUTCHY MEDEMAAKTE.

In „Yank", een uitgave voor de Noordamerikaanse troepen, schrijft corporal McManus, onder de titel: „Dutchy was te klein voor het leger, maar dat zullen de Japanners nooit geloven", het volgende:

Nikola Johannes Timmens was te klein voor militaire dienst in Nederland. Toen hij de meetplank op zijn blond hoofd kreeg, wees deze 1 meter 56 aan. Toen hij dus naar zijn vader en zusters teruggekeerd was te Baldwin, New York, vijf maanden voor Hitler Amsterdam binnenrukte, had hij in tegenstelling met de meeste Europeanen geen enkele militaire ondervinding. Maar als de onder-officier van het Nederlandse recruteringsbureau ooit te horen krijgt wat hij te Makin gepraesteerd heeft, zal hij in het vervolg wel voorzichtiger zijn met het afkeuren van mannen, alleen maar omdat ze onder de maat zijn.

Dutchy wordt als voorbeeld aangehaald door de mannen van zijn eenheid en is vrijwel bekend aan allen, die deel hebben genomen aan de gevechten op Makin.

De eerste Japanner, die „Dutchy" zag, was een officier, die met beide handen achter zijn nek stond, tegen over Dutchy's luitenant. Toen deze hem bevel gaf zijn handen hoger op te heffen, sprong de Japanner voorwaarts en met een sabel, die hij verborgen had gehouden achter zijn rug, bracht hij den officier een slag toe op pols en enkel. Iemand schoot den Japanner neer en de groep van Dutchy rukte vooruit; men gooide granaten in een schuilplaats en Dutchy schoot 2 Japanners neer, die uit hun schuilhoek wilden vluchten. Andere Japanners kwamen te voorschijn, maar toen de sectie bevel kreeg verder te gaan, weigerde Dutchy. „Ik weet, dat er nog 2 in zitten", zeide hij, „en ik verd...... het door te lopen als het niet helemaal leeg is."

Dutchy stelde zich op in een dichtbijgelegen granaattrechter en nam zijn geweer in de aanslag. „Spoedig kwamen er 3 naar buiten; zij probeerden te vluchten en ik schoot ze dus neer; toen zag ik er een uitkomen met zijn handen omhoog. Hij bleef staan op de drempel en verroerde gedurende een kwartier geen vin, hoewel ik hem toeriep naar mij toe te komen. Hij verloor waarschijnlijk zijn bezinning, want opeens zette hij het op een lopen en ik moest hem ook neerschieten."

Dutchy voerde de gevangenen weg.

De volgende dag maakte hij zich meester van een Japanse oorlogsvlag en vond hij 6 lijken van Japanse officieren, in een kring gezeten. Elk had een gat in de rechterslaap. Een van hen had de andere vijf doodgeschoten en toen zelfmoord gepleegd. Dutchy maakte zich meester van het pistool. In een verlaten hospitaal vond hij de betaallijst en de enveloppen met geld benevens een mondharmonica, waarop hij „God bless America" speelde. „Ik hoop dat de Jappen het horen", zeide hij.

Terwijl Dutchy op wacht stond, 's nachts, werd een granaat in hun schuilplaats geworpen. „Een stuk van de granaat trof mijn helm", verklaarde Dutchy later, „en een van de jongens moest voor goed in een schuilplaats worden gelegd." Kort daarna viel er weer iets naast hem neer. Hij greep in het donker de granaat en wierp haar terug vóór zij kon ontploffen.

De verdere nacht bracht hij door buiten de schuilplaats, plat op de grond liggend, terwijl muggen over zijn hand liepen en hem staken. De volgende dag werd zijn eenheid naar de achterhoede gezonden.

DE HANDEL IN AANDELEN.

Tengevolge van de door de bezetters vastgestelde maximumprijzen zijn de beursverrichtingen te Amsterdam in 1943 teruggevallen tot een-derde van 1942. De handel in aandelen bedroeg in 1943 slechts 202 millioen gulden, tegen 563 millioen het jaar er voor.

Gewoonlijk waren olie-aandelen het voornaamste, nu bereikten zij 1,4 millioen, tegen 124 millioen in 1942. Ondanks de bezetting van Nederlands Indië is het bijna niet mogelijk aandelen te kopen van de Amsterdam Trading of Amsterdam Rubber. Levensverzekeringen bloeien echter buitengewoon en bereiken het dubbele van de voororlogse cijfers. De bankbiljettenomloop is driemaal zo groot als in vredestijd.

NEDERLANDERS NAAR BELGIË.

Te Antwerpen hebben de mannen, die in 1920 en 1921 geboren zijn, bevel ontvangen zich bij de Duitse administratie aan te melden. Men denkt, dat zij zullen verplicht worden in de organisatie Todt dienst te nemen.

Jongelingen van 18 tot 25 jaar werden in de straten aangehouden en naar de Nationale straat gevoerd, waar zij in Duitse vrachtwagens moesten plaats nemen.

Vierduizend jonge Nederlanders zijn eveneens door Antwerpen gekomen. Het schijnt, dat al deze jongelieden naar Noord-Frankrijk worden gezonden om er versterkingswerken uit te voeren.